

Eesti Keskerakonna esimehe Edgar Savisaare poliitiline ettekanne Keskerakonna XIII kongressil Solarise keskuses 27.08.2011

Armsad erakonnakaaslased!

Meie piirkonnad on teid esitanud Keskerakonna kongressi saadikuiks. See on suur usaldus. Kui te oma kodukohtadesse tagasi lähete, siis oodatakse just teilt kõige õigemal, kõige objektiivsemal teavet selle kohta, mis kongressil toimus.

Ma arvan, et meie tänane kongress läheb nii erakonna kui ka Eesti ajalukku. Ja teie olete mitte ainult selle ajaloo tunnistajad – teie olete selle ajaloo tegijad. Ma tahaksin teile südamele panna: tehke siis vastutustundlikult! Ajaloolasena tean ma, et ajalugu on iseparanev. Kui midagi tehakse risti valesti, siis see ei püsi kaua, ajalugu taastab oma normaalse käigu. Aga vahepeal on muidugi segaduste aeg, mõnikord päris pikk. Meenutagem kas või Nõukogude Liitu! Meenutagem Eesti NSV-d selle liidu osana. Ajalugu korrigeeris tolle saatusliku vea, mis tehti 1939. aastal. Juba 20 aastat elame kõik riigis, mille me taaslõime 20. augustil 1991. See riik sündis Rahvarinde survele ja Keskerakond on ainus Rahvarindest väljakasvanud partei tänases Eestis. Meie oleme Eesti ajaloo tegijad ja hoidjad! Ja seda tuleb meil teha ka täna, oma kongressil.

Meie kongress ei ole mingi klubiline üritus. Me peame tundma, et meie tänastest otsustest sõltub kogu Eesti lähiaastate käekäik. Täna oleme ajaloo rööpmeseadjad. Meie selja taga on palju jaamu ja teivasjaamu, aga meie ees on meie erakonna tulevik Eestis. Meie rong on peatumatu, sest ka meie veame Eestit!

Tahaksin nüüd jagada oma mõtteid meie praegusest olukorrast.

VALITSUSKOALITSIOONI VÕIMALIKKUS

Me ei tohi unustada, et Keskerakond on poliitiline ühendus. Poliitika tähendab valitsemist – ja seda me ei ole unustanud. Me oleme olnud kokku kuus aastat ja neli korda mitmesugustes valitsustes, aga me pole seal mitte kunagi mänginud esimest viiulit, välja arvatud Eesti Vabariigi algaastatel. Olgem ausad: meie ministrid on Reformierakonna orkestris istunud pigem teise viiuli pultides.

Iga erakond soovib pääseda riigitüürile.

Aga me teeme suure vea, kui arvame, et selleks on ainult üks tee, see, mida mööda käib praegu riiki valitsev Reformierakond.

- See tee on libedad lepped, ka erakondade ühinemise teemal (palju õnne, Res Publica!),

- see tee on juba hommepäev murtavad koalitsioonilepingud (palju õnne, Keskerakond!),

	<ul style="list-style-type: none"> • see tee on e-valimised, mille tulemusi ei saa kontrollida ei nende toimumise ajal ega ka mitte pärast, sest jäljed hävitatakse (palju õnne, vabariigi valimiskomisjoni esimees Heiki Sibul!),
	<ul style="list-style-type: none"> • see tee on riigivalitsemisega rahulolematute majanduslik küüditamine välismaale ja nõnda võimalike vastuhäälte kõrvalejätmine valimistest (palju õnne, Andrus Ansip ja Jürgen Ligi!).

Kongressi eel taotles mingi osa keskerakondlasi erakonna kursi muutust; nõudis rohkem **sõbralikkust** eeskätt Reformierakonnaga. Räägiti võimulesaamisest, aga ei räägitud peamisest – millise poliitika ajamiseks, me tahame võimule tõusta.

Reformierakond naerab välja igatühe, kes räägib Teile astmelisest tulumaksust, sotsiaalsetest töökohtadest, väikeste maakoolide säilitamisest, õiguskaitse depolitiseerimisest ja meediatasakaalust.

Seepärast ma küsin: missugusesse valitsusse, millistel tingimustel me läheksime? Näiteks Sotsiaaldemokraate on parempoolsetesse valitsustesse kahel käel vastu võetud: ainult, et esimesel korral pandi nad seal Eesti Raudteed müüma; teisel korral Tallinna Vee enamusaktsiaid müüma ja kolmandal korral omavalitsuste niigi nõrgukest finantsbaasi kärpima. Kas te arvate, et see oli

sotsiaaldemokraatide poliitika, mida nad seal reformierakondlikus valitsuses pandi ellu viima? Keskerakonnal on olemasolu mõte ainult siis kui me soovime ellu viia seda poliitikat, mida meie arvates Eesti vajab. Kui me oleme nõus loobuma oma peamistest eesmärkidest ning võimu nimel laskma vaikides ellu viia meile võõrast poliitikat, siis pole ju Keskerakonda vaja enam kellelegi teisele, peale väikese seltskonna, kes hõlmab ametikohti ja ministriportfellid. Ja sedagi ainult kuni järgmiste valimisteni, sest rahvale pole sellist parteid vaja.

Eestis ei muutu midagi paremaks kui Keskerakond läheks praegu Reformierakonna valitsusse. Küll võib aga sellega hävida Keskerakond!

Ma ütlen teile üht. Et Keskerakond saaks Reformierakonnaga valitsuskoalitsiooni moodustada, selleks ei pea muutuma mitte Keskerakond – mida meile nüüd nii kõval häälel soovitatakse.

Et Keskerakond saaks Reformierakonnaga valitsuskoalitsiooni moodustada, selleks peab muutuma Reformierakond.

- Nad peavad loobuma salaplaanidest Eesti Energia, Eesti Loto ja Eesti Posti mahamüümisel,
- nad peavad panema piiri ette lõpmatutele hinnatõusudele ja vähendama aktsiise,
- nad peavad pidurdama tööjõu väljarännet, luues inimestele soodsaid võimalusi saada häid töökohti ka kodumaal,
- nad peavad loobuma jõustruktuuride manipuleerimisest,
- nad peavad loobuma meedia manipuleerimisest,
- nad peavad loobuma valimistulemuste manipuleerimisest;
- nad peavad loobuma tagatoapoliitikast presidendi paikapanel, kul,

- nad peavad loobuma tagatoapoliitikast Euroopa Liidu funktsionääride paikapanekul,
- nad peavad loobuma tagatoapoliitikast maavanemate paikapanekul.

Alles siis, kui Reformierakond seda kõike teeb saab Keskerakond kaaluda poliitilist partnerlust nendega.

Igäüks, kes on valmis Reformierakonnaga liituma ilma neid minimaalseid tingimusi püstitamata, on seega valmis hakkama Reformierakonna kaasosaliseks nendes mängudes. Sellised inimesed arvab Keskerakonnast välja meie partei programm. Ei saa olla keskerakondlane, samal ajal eirates Reformierakonna meeleheaks Keskerakonna programmi.

*

Kunagi näitas Lennart Meri teda intervjuerivale noorele ajakirjanikule Eesti Vabariigi põhiseadust ning ütles: „Vaadake, tütarlaps, see on õhuke raamat! Aga siin on kirjas kõik meie riigi alused.“ Täna tahaksin ma teile, lugupeetud erakonnakaaslased, näidata üht õhukest raamatut, mille peale on kirjutatud „Eesti Keskerakonna programm“. Ja meenutada: siin on kirjas kõik meie erakonna alused.

Kui pole seda programmi, pole Keskerakonda.

Jääb vaid mingi poliitikute kamarilja, võimuintriigide pesa, tuulepeade segasummasuvila. Keskerakonna programm on tema nurgakivi. Kui see kõrvale heita, siis kaotab Keskerakond mõtte ja variseb kokku. Eesti poliitilisest lähiajaloost leidub niisuguse asjakäigu värvikaid näiteid. Vaadake, mis juhtus Rahvaliiduga, vaadake, millises ideoloogilises kriisis tõmblevad praegu Isamaaliit ja sotsid!

Keskerakonna programmiline põhieesmärk on – ma tsiteerin:

„kindlustada poliitiliste otsuste ning demokraatlike reformide kaudu Eesti rahvale turvaline elu Eestis ja maailma rahvaste hulgas“.

Kõvema kõrvakuulmisega inimesed ehk talletavad sellest formuleeringust vaid sõnu „reform“, „Eesti“ ja „maailma rahvaste hulgas“ ning seostavad selle automaatselt...

... Reformierakonna lubadusega viia Eesti viie jõukama Euroopa riigi hulka. Siin on põhimõtteline erinevus. Reformierakond räägib jõukusest,...

... Keskerakond räägib õiglusest.

Üks on **RIKKUSE** partei, teine on **ÕIGLUSE** partei.

Kõik muud erakonnad kõiguvad nagu ebakindel soo nende kahe vastandi vahel. See on meie tänane poliitmaastik.

Me oleme näinud, kui hõlpsasti **rikkus välistab õigluse**.

- Kuidas pankade hõlptulu-ahnus meelitas inimesed võlaorjusesse,
- kuidas kaupmeeste rikastumisiha kergitas eurole üleminekul häbematult poehindu,

- kuidas Reformierakonna emapalga süsteem teeb jätkuvalt ülekohut madalama sissetulekuga peredele,
- kuidas tulusad erastamistingud ja ettevõtluslitsentsid jätavad koduta või isegi kodukohata seal aastakümneid elanud, mitte milleski süüdi olevad inimesed.

Me näeme iga päev, kuidas rikkus välistab õigluse.

Aga **õiglus rikkust ei välista**. Piltlikult öeldes: **rikkuse sisse õiglus ei mahu, aga õigluse sisse mahub ka rikkus**.

On olemas niisugune asi, nagu õiglane rikkus!

See on ainus rikkuse vorm, mida Keskerakond programmiselt saab tunnistada. Kes ihkab ebaõiglast rikkust, selle koht ei ole Keskerakonna ridades, ütleb meie programm.

Keskerakond toetab omandit, toetab tulu ja ettevõtlust. Aga me toetame ka paksu riiki, inimkesksust ja õiglust.

Keskerakond ongi ÕIGLUSE partei.

Veel enam – meie oleme ainus selge õigluse partei tänases Eestis. Kui me loovutame selle positsiooni, kui me taganeme oma programmist, siis meil tuleb poliitmaastikult lahkuda. See oleks kurb minek – ja mida pikem, seda kurvem.

PÕHIKIRJA, MITTE PROGRAMMI MUUTUS

Täna räägitakse siin ka Keskerakonna põhikirja muutustest. Kõik võib elus muutuda ja muutubki. Muutub poliitiline olukord, muutub ja täpsustub partei põhikiri – aga erakonna programmiline lõppeesmärk muutuda ei saa, ilma et erakond lakkaks eksisteerimast. See on see, mille nimel me 20 aastat tagasi erakonnana kokku tulime. Mismoodi me oma **programmilist lõppeesmärki** täidame, see sõltub meie võimalustest ja ühiskonna valmisolekust. Aga me ei ütle sellest mitte iial lahti!

Teadvustagem täna endale, et põhikiri on ainult abivahend selleks, et teostada partei programm.

Põhikiri teenindab programmi, mitte programm põhikirja.

Organisatsioon teenib ideed, mitte idee organisatsiooni.

Kui meil puudub oma poliitiline lõppeesmärk, milleks meile siis üldse erakond? Meie olemasolu mõte ei ole ju mitte lihtsalt olemas olla, meie olemasolu mõte on kirjas erakonna programmis. See on väike raamat, aga seda tasub lugeda!

Põhikirja muudatused pannakse täna hääletusele.

Meie kunagine erakonnakaaslane ja nüüdne Reformierakonna sireen Tuuli Koch on selle juba jõudnud avalikult tembeldada kallaletungiks demokraatiale.

Minu meelest on just vastupidi: **me paneme need muudatused siin kongressil hääletusele.** Kui enamus tahab, et nad lähevad läbi, siis nad lähevad. Kui enamus otsustab teisiti, siis ei lähe.

See on demokraatia!

Ma loodan, et Kalev Kallo seletab meile siin põhjalikult säärase põhikirjamuudatuste vajalikkust. Ja siis langetab kongress oma suveräänse otsuse. Põhikirja muudetakse ju taktikaliselt, ainult selleks, et täita erakonna strateegilist programmi.

Keskerakond otsustab sellel kongressil põhimõttelise küsimuse: kas me oma organisatsiooni arengus – ma rõhutan: praegu põhikirjalises, ja mitte programmilises arengus – läheme

Erakonna lagundamise teed või ühtekoondumise teed?

Kas meil on praegu aeg sisemiselt tõmmelda ja omavahel heidelda või on meil pigem aeg oma ridu koondada – Keskerakonna programmi alusel.

Selge on üks:

me peame muutuma võitlusvõimelisemaks.

Mida on selleks vaja?

Eksivad need, kes ütlevad, et selleks on vaja hakata teenima Reformierakonna poliitilisi huve – kas või natuke. Aga mina ütlen teile: ei ole võimalik olla „natuke toapoiss“ – kui oled Reformierakonna toapoiss, siis oled toapoiss, ja punkt. Ei ole võimalik olla „natuke rase“. Aga ei ole ka võimalik olla „natuke keskerakondlane“. Kas oled keskerakondlane või ei ole. Ja punkt.

„Keskerakond,“ ütleb meie programmi esimene lause, „on kodanike **vabatahtlik** poliitiline ühendus.“ Igal kodanikul on vabadus Keskerakonda kuuluda või mitte kuuluda. Aga kuuluda Keskerakonda tähendab **taganematult** tunnistada Keskerakonna programmi. Seda programmi, mille demokraatlikus üksmeeles võttis vastu meie X kongress.

Meie programm on meie põhiseadus.

SISEOPOSITSIOONIST

Keskerakonnal on Eesti pikima poliitilise ajaloo vältel õnnestunud kestma jääda tänu sellele, et me oleme suutnud

Vältida vastuoluliste kildkondade ja fraktsioonide teket erakonna sees.

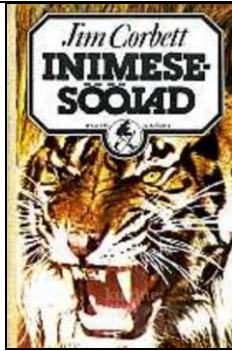
Fraktsioonid on riigikogus, aga mitte erakonnas. Meil ei ole Keskerakonnas bolševikke ja menševikke. Meil ei ole ka respublikaane, kampsuneid ega ERSPlasi, kellest igäüks ajab oma joont. Meil on ainult keskerakondlased ja mittekeskerakondlased. Nendel viimastel on vabadus astuda teistesse parteidesse.

Me oleme üle elanud grupiviisilisi lahkumisi. Meenutan vaid

- aastavahetust **1995/96**, kui minejad moodustasid Arengupartei, 78 inimest läks ära, pooled neist on tänaseks tagasi tulnud ja küllap tuleksid ka ülejäänud, kui neid võetaks ning meenutan ka
- aastavahetust **2003/04**, kui lahkus kümme inimest, kes meie valitsuskoalitsioonides olid saanud maitsta ministrileiba.

Nende viimaste seas olid endised majandusminister, põllumajandusminister, kaitseminister, rahandusminister...

Neid meenutades tuli mulle meelde ...

Üks loodusraamat, kus räägitakse bengali tiigritest. Nad on inimesele ohutud seni, kuni saavad suhu inimliha maigu. Pärast seda nad hakkavad seda tahtma ikka ja jälle ning inimesi murdma.

Mõne meie ministriga paistis toona olevat sama lugu – nad olid suhu saanud maigu, mis tähendab minister olla, neil oli hammas verel ja nad ei suutnud ega suutnud ära oodata, millal jälle pumba juurde saavad. Nii tekkiski too eksministrite mäss. Kummatigi jäid nende eesmärgid erakonna omadest vägagi kõrvale ja lugu lõppes nende kuulsusetu lahkumisega. Nüüd on enamik neist leidnud endale poliitilise peavarju teistest erakondadest, mille programm või programmitus neile ilmselt paremini sobib.

Ma olen oma elus juhtinud mitmeid asutusi ning organisatsioone. Ka praegu olen ma Tallinna linnavalitsuse ning Eesti Keskerakonna juht. Ja minu kogemus on näidanud, et kui keegi toob lauale **lahkumisavalduse**, siis tuleb see rahuldada. Kedagi niisuguses olukorras iga hinna eest kinni hoida tähendab ohtu hakata alluma tema šantaažile, langeda üha uute ning uute edaspidiste väljapressimiste ohvriks, kust ei ole enam tagasiteed. Mu sõnad käivad nende kohta, kes ütlevad lahti Keskerakonna programmisest põhieesmärgist, sest ei suuda ära oodata, millal nad pääsevad Eesti viie rikkama ministri hulka.

REFORMIERAKOND ERASTAB ENDALE EESTIT

Reformierakond on edukalt algatanud üleriikliku ajupesuprogrammi.

Uusim propagandasõnastik seletab lahti, et **ajupesu on olukord, kus propagandasõnum edastatakse infosulus publikule.**

Nõnda on Reformierakonna kontrollitaval üleriigilisel meedial õnnestunud hakata looma kaht tegelikkust –

- **tegeliku elu** kõrvale veel
- **ajakirjanduslikku tegelikkust, libategelikkust**, mis just nagu oleks päris elu.

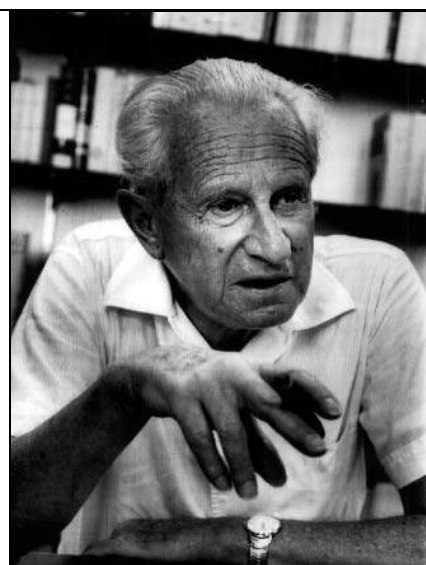
Tolles ajakirjanduslikus libategelikkuses

- kehtivad omad, Reformierakonna majandusseadused,
- seal valitseb Eesti riigi majanduslik heaolu,
- kasvab Eesti inimeste jõukus,
- seal käib Euroopa hoogsaim majanduskasv,
- õitseb ainuõige, reformierakondlik demokraatia,
- koidab ees igäühe särav tulevik – kuuluda Euroopa viie rikkaima riigi hulka.

Selles libategelikkuses on üksainus must laik, üksainus vastik probleem – Keskerakond. See probleem tuleb järelkult likvideerida, Keskerakond hävitada!

Mul pole mitte „keskerakondlik paranoia“, ma olen tõepoolest lugenud sellel teemal korraldatud arutelude protokolle.

Eksivad need kõrgestiõpetatud politoloogid, kes uinutavad meie teadvust, korrates: „Reformierakonnal läheb Keskerakonda vaja, et saaks kellelegi vastanduda.“ Nad eksivad. Reformierakonnal ei ole vaja enam kellelegi vastanduda.

XX sajandi suur sotsiaalfilosoof Herbert Marcuse rääkis „ühemõõtmelisest inimesest“, kes ei ela enam vastanduste maailmas, vaid kellele on ainult üks, jutumärkides „demokraatlik“ valik.

Reformierakond on rajamas samasugust „ühemõõtmelist Eestit“, kus poleks vaja enam mitte kellelegi vastanduda ja saaks kõik rahulikult ära teha omatahtsi. Neil ei ole selleks üldse vaja ei Keskerakonda. Kui nad Eesti riigi lõplikult Reformierakonnale erastavad, siis ei ole neil vaja enam ka koalitsioonipartnereid.

Isamaaliit ja sotsid – olge valvsad!

Millest muust räägib tõsiasi, et riigis – ja mitte ainult riigikogus – **opositsioonist teerulliga üle** sõidetakse.

Mõned riigikogus istuvad keskerakondlased näevad siin lahendust selles, et paluda Reformierakonnalt lahket luba olla opositsioon. Kintsu kaabates manguda võimuparteilt endale luba olla opositsioon – demokraatlikus riigis! Kas midagi absurdsemat, midagi selgrootumat, midagi maotumat saaks veel juhtuda?

Me just nagu kipuksime rebaseks tolles mõistujutus, kus sügavasse auku kukkusid hunt, rebane ja jänes, mispeale rebane hundile magusal häälel komplimendi tegi: „Küll härra hunt ise teab, kelle ta esimesena ära sööb...“ – Küll härrased reformierakondlased ise teavad, kelle nad esimesena koalitsiooni võtavad... Ja seda räägivad meie saadikud!

REFORMIERAKONDLIK „DEMOKRAATIA“

Ajakirjanduslik libategelikkus sünnib, nagu öeldud, **infosulus**.

Me ei räägi enam sellest, et üleriigilise levikuga väljaanded ei anna sõna autoriteetsetele keskerakondlastele. Seda me teame ammu ja selleks me asutasime Kesknädala.

Aga asi on läinud veelgi hullemaks.

Indrek Tarand, kes ei kuulu Keskerakonda, aga kelle just meie viimati esitasime alternatiivseks presidendikandidaadiks, kirjutas nüüd Islandi päeva puhuks, 21. augustiks, Islandi-teemalise artikli – riigi raha eest väljaantavasse kuukirja Diplomaatia.

Ja seda,

- Eesti Vabariigi välisministeeriumi endise kantsleri,
- mäekõrguselt võitnud europarlamendi saadiku,
- endise meedialemmiku

mõtteavaldusi ei lastud trükki!

Aga vaadake vastupidist näidet!

Vaadake **Mart Viisitamme** näidet. Senikaua, kuni ta kohtualusena oli ainult „endine Keskerakonna Pärnu linnapea“, kasutati iga võimalust tema avalikuks süüdimõistmiseks juba enne kohtuotsuse langetust. Aga niipea, kui ta hakkas lõhkuma Keskerakonna ühtsust, avanesid lehepinnad igale tema arvamusele.

Need kaks näidet seletavad kujukalt, mida tähendab ajupesu infosulus.

Ajakirjanduslik libategelikkus on nakkav ja kleebib ennast inimestele külge, kas nad tahavad või mitte.

- Kui kõik teavad, et Tallinna Televisioon on halb, siis teavad seda veel kõige kindlamini need, kes enda kinnitust mööda Tallinna Televisiooni pole kordagi näinud ega kavatsegi vaadata.
- Tükk okastraati ühe lasteaia piirdetaras muutvat kõik Tallinna lasteaiaid ebainimlikeks Buchenwaldi laagriteks.

Libategelikkust loov ajakirjandus paneb inimesed nägema seda, mida neile sisendatakse.

Hiljuti tunnistas proua Ingrid Rüütel intervjuus, et 2006. aastal (ma tsiteerin):

„presidendivalimiste kampaania ajal avaldati palju väljamõeldud laimu...
Kõik need lood Alzheimeri tõvest, Venemaa sohipoegadest...“

See kõik oli vajalik selleks, et teha president Toomas Hendrik Ilvesest. Ja rahvas uskus siis. Täna võime öelda, et Toomas Hendrik Ilves valiti presidendiks mitte tegelikkuses, vaid libategelikkuses.

Ka mulle taheti vahepeal külge kleepida narkolepsiat – ja leidus inimesi, kes seda libauudist tõsimeeli kommenteerisid.

Samasse kategooriasse, libategelikkusesse kuulub nn „kirikuraha skandaal“. Infosulus avalikkusele maaliti ette oletusi, mida omakorda tõestati oletustega. Loogika lõhed mätsiti kinni tühisõnalise retoorikaga. Tuulepea Tuuli Koch tõugati tanki, tõotades talle tasu, mille ta hiljem tõesti ka Postimehe omanikfirma Bonnier ajakirjanduspreemiana kätte sai.

Sellest **intriigist**, ei kasvanud kummatigi **Keskerakonna-vastast hävitussõda**, mida loodeti. Sellest ei suudetud teha rohkemat kui kehv **skandaal**, nn „idarahaskandaal“. Nüüd mängitakse tolle „idaraha“ pärast ideoloogilist turakat ning õieti ei huvita asi enam kedagi – peale üksikute poliitmängurite, kes arvavad endal käes olevat kõva kaardi. Vene kaardi.

Delfi: Evelin ja Toomas Hendrik Ilves koos Dmitri Medvedeviga [Scampix]

Pange tähele, Eestit maailma areenil esindav, Venemaa presidendi Dmitri Medvedeviga ja – tema enda sõnul –

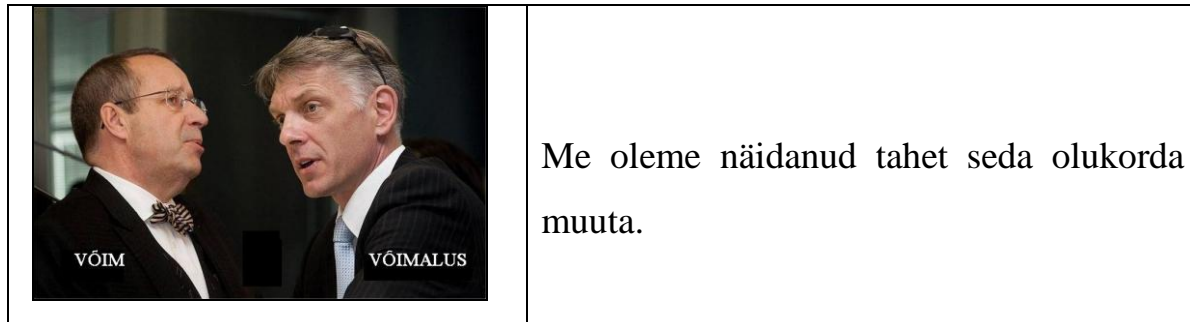

Mullu veebruaris Swissoteli konverentsikeskuses toimunud rahvusvahelisel raudteefoorumil ei pidanud president Toomas Hendrik Ilves patuks Venemaa raudtee juhi Vladimir Jakuniniga suhtlemist.

„KGB ohvitseri“ Vladimir Jakuniniga läbikäiv Toomas Henrik Ilves on kodumaal üks ägedamatest „Vene kaardiga“ vehkijatest...

... ja see mind imestama ei pane.

Ta valiti ju presidendiks libategelikkuses, mitte päristegelikkuses. Ja tema huvides on, et libategelikkus jätkuks koos tema ametiajaga. Tema enda toel.

Keskerakonna eesmärk on anda presidendivalimise õigus rahvale. Teistel parteidel on eesmärgiks sel aastal president ära valida kõige väiksemas võimalikus ringis ehk riigikogus. See paneb Ilvese veelgi enam olukorda, kus oma toetajate eksimusi tuleb heaks kiita ning käed rüppes jätta täitmata presidendi tasakaalustav roll.

Ausalt öeldes on Ilvese jätkamisest sellistel tingimustel kasu vaid Reformierakonnal. Kõigil teistel erakondadel oleks tänase status quo murdmisest vaid võita.

Indrek Tarandit toetades valisime kandidaadi, kellel on võimalik saada ka teiste erakondade toetust. Kas ta seda saab, näeme esmaspäeval. Kui tal õnnestub viia presidendivalimised valijameeste kogusse, siis pole see ainult Tarandi võit, vaid kõigi Eesti linnade ja valdade võit. Täna valitsejad on viimastel aastatel olnud üleolevad ja hoolimatud omavalitsuste murede suhtes. Neid ei võeta partneritena, kuigi just linnad ja vallad on kriisis abi vajavatele inimestele kõige lähemal. Kui presidendi valib valijameeste kogu, siis peab viimaks ka Eesti piirkondi kuulda võtma.

Valijameeste ees tulevad välja Tarandi tugevused. Ta on Eestis sündinud ja kasvanud, ta teab, mis on meie mured ja ootused. Ning ta ei kandideeri presidendiks mitte põlgusest eelmise presidendi vastu, vaid soovist täita presidendi roll aktiivsema ja tasakaalustavama poliitikaga tänase üheülbalise parempoolsuse tasakaalustamiseks.

VEENE KAART

Ajakirjanduslikus libategelikkuses luuakse muljet, et

Keskerakond justkui venestub.

Päristegelikkuses on asjad teisiti. Ma seletan.

Aastal 2011, kus Tallinn on Euroopa kultuuripealinn, on eriti valus tõdeda, et kogu Euroopat on praegu haaranud poliitilise separatismi meeleolud, mis otsivad tuge rahvusest ja rahvuskultuurist. Seda teevad

- katalaanid ja flaamid,
- prantslased ja sakslased,
- venelased ja norrakad.

Kõige lähem näide on pärussoomlased, ja veelgi lähem on osutada Jüri Toomepuu hiljutisele lubadusele luua nende eeskujul päruseestlaste erakond.

Ka kohalikus vene kogukonnas võtab kuju arusaam, et **asutama peaks hoopis oma, Keskerakonnast sõltumatu vene partei**. Kas seda on Eesti riigile vaja? Levivad ja süvenevad ju praegu Venemaalgi kultuurinatsionalistlikud meeleolud. **Separatism** tähendab alati **konfrontatsiooni**, ja see võib viia ohtliku **konfliktini**, mille lahendust ei oska mitte keegi ette näha ja mille eest vastutada niikuinii keegi ei kavatse.

Need, kes iga kord valimiste eel „Vene kaardi“ lauda löövad, kes igasugustes statistilistes andmetes raiuvad vahet eestlaste ning mitte-eestlaste vahele – needsamad poliitikud tahavad, et pärast valimisi oleksid venekeelsetes perekondades kasvavad lapsed motiveeritud üle minema riigikeelsele haridusele! Muidugi puudub selleks motivatsioon, ja tulemus on näha – paar päeva tagasi avaldati andmed, kui palju madalam on eesti keeles õpetatavate venekeelsete õpilaste haridustase.

Ma ei nõustu nendega, kes Eesti Vabariigis käimasolevat rahvuspoliitikat nimetavad vaimseks ja moraalseks genotsiidiks. Nii öelda on ettevaatamatu ja jõhker. Pigem nimetaksin ma seda **pikaaegseks venekeelse elanikkonna tasalülituse kavaks.**

Keskerakond millegi säärasega nõustuda ei saa.

Meie programm ütleb selgesti: „Oleme humanistlike eesmärkidega ühendus...“

„KIRIKURAHASKANDAAL“

Mis puutub Lasnamäe kiriku, Kiirestikuulja Jumalaema kiriku ehitusse, siis on selge, et seda ei peaks ehitama

- mitte Eesti riigi eelarvest ega ka mitte
- Tallinna linna rahadest, vaid ikka
- vene õigeusu kiriku enda vahenditest
- firmade, asutuste ja lihtsalt usklike inimeste annetustest.

Mitte sentigi selle pühakoja ehituseks eraldatud rahast ei läinud Keskerakonna kaukasse ega minu isiklikku taskusse.

Nüüd püütakse seda tõsiasja serveerida kui kaitsepolitsei suurt teenet.

Kaitsepolitsei ise seda vist oma eriliseks teeneks enam ei pea, oma aastaraamatus ei pidanud nad säärast (jutumärkides) „Eesti riigi surmaohu ärahoidmist“ poole sõnagagi mainimisväärseks.

Säh, sulle, eideke, jüripäeva!

Riigi rahad parteipoliitikas

Eestis ei toimu mingit kontrolli, kuidas valitsusest voolavad rahad otse valimiskampaaniasse. On laialt teada, et IRLi koduomanike liidu rahapump on Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium, aga sellest vaikitakse. Reformierakond kütab oma mittetulundusühingutele raha välisministeeriumist, aga seda pole meedia märganud. Näiteks MTÜ Mondo, mille esimees on Mati Raidma, on saanud välisministeeriumi arengukoostöö summadest konkurentsivõimeliselt suurima tüki - 173 262 eurot – vanas vääringus ligi 3 miljonit krooni. Seda üksnes käimasolevate projektide jaoks. Kõlab seejuures uskumatult, aga see on tõsi – reformierakondlase Raidma juhitava ning tema parteikaaslase poolt juhitava ministeeriumi rahastatud MTÜ ühe projekti nimeks on „Sotsiaalne õiglus ja jätkusuutlik areng“....

Valitsusparteidest on IRL riigi ressursse kasutanud kõige avalikumalt. Neil ei ole enam parteikontorit, vaid ainult postkast Põhja-Tallinna kandekeskuses. Parteikontor on aga üle toodud Riigikokku, partei ametnikud võetud aga IRLi poolt juhitud ministeeriumite palgale.

Ka Reformierakond on jõuliselt kasutanud ministeeriumide ressursse. Kõige enam pahameelt on tekitanud Sotsiaalministeeriumi raha eest tehtud töömesside reklaamimine Reformierakonna üritustena. Vähetähtis pole ka see, et sotsiaalministeerium eraldas miljoneid Reformierakonna reklaamiagentuurile Kontuur LB ning seda samal ajal kui firma korraldas ka Reformierakonna Euroopa Parlamendi valimiste kampaania.

Veel sel suvel võisime näha, kuidas reformistide poolt juhitud Eesti Loto külvas kogu Eesti üle välireklaamiga, mis oli äravahetamiseni sarnane Reformierakonna visuaaliga.

Rääkimata sellest, et IRLi ja Reformierakonna poolt paar aastat tagasi tehtud 50 miljoni kroonine kingitus eratelekanalitele on edasistel valimistel tähendanud, et nende jaoks on telereklaami sekundid märkimisväärselt odavamad kui opositsioonierakondadele.

Ma loodan, et kaitsepolitsei ja prokuratuur ei pigista enam silmi kinni niisuguste juhtumite ees, vaid hakkavad ometi kord uurima ka korrupsiooni valitsusringkondades, millest kangekaelselt püütakse mööda vaadata ja ainult Keskerakonna poolt juhitud omavalitsustele keskenduda.

ENESEKRIITIKA

Ma tean, et paljud siin istuvad erakonnakaaslased ning õieti kõik keskerakondlased ootavad siin ka selget analüüsi, mida senine juhatus ja tema esimees on halvasti teinud, kus on tehtud vigu, valearvestusi. Siin sellest rääkida on ainuõige koht.

Erakonna esimehena oma töid ja tegemisi kriitilise pilguga üle vaadates pean tõdema, et juhtimises on vaja muuta kaht põhimõttelist asja.

Esiteks pole me igakord osanud või suutnud delegeerida võimu piirkondadele ja kohalikele organisatsioonidele. Me pole loonud põhikirjalist alust piirkondlike kohalike organisatsioonide oma tulubaasi moodustamiseks. Nüüd, lugupeetud saadikud, teie ette pandavad põhikirja muutused taotleavad just seda – et valimiskulude ja -tulude arveldus tuleb teie pädevusse.

 <p>Ansipil on töökoht. Sul ei ole. Talle see sobib!</p> <p>Uusi töökohti loome meiel!</p>	<p>Me oleme kahjuks teinud kampaaniaid, mille reaalne ühiskondlik tulu ei õigusta tehtud rahalisi kulutusi. Nii näiteks jäi lootusetult hiljaks meie kampaania, millega teadvustasime tööpuudust kui sotsiaalset katastroofi Eestis, kui reformierakondlik statistika püüdis seda surnuks vaikida.</p>
 <p>Savisaar keerab riigi perse! Talle see sobib!</p> <p>Riigi keerame perse meiel!</p>	

Me saime oma vitsad ning oleme sellest õppinud.

Ka seda, et me ei pea oma siseasju arutama teiste erakondade peakorterites või õukonnameedias.

Me suudame ise enda eest rääkida!

Vaatasin EMOR`i arvamusuuringute büroo augustiküsitluse tulemusi. Keskerakonna reiting selle järgi oli 21%. Ega paremat ei olnud lootagi. Kui mõned parteikaaslased oma erakonna igapäevaselt Delfis või Postimehes üle kallavad, siis mõjub see avalikule arvamusele erakonna kohta kindlasti laastavalt.

Teiselt poolt, muidugi vajab iga erakond aegajalt sisemist puhastumist ja intriigidest vabanemist ning harva küll, aga selles mõttes võivad niisugused löömingud kasuks tulla. Aga ainult teatud piirini, mis nüüd tundub olevat ületatud. Vaidlesime, mis vaidlesime, täna tehakse siin saalis otsused ja pärast seda pole enam midagi vaielda.

KALLID KESKERAKONDLASED!

Ma ei usu astroloogiasse. Aga mu tuttavad, kes sellest patust priid pole, räägivad, et 2012. aasta sügisel lõpeb senine kosmiline tsükkel ning algab uus, Veevalaja ajastu.

Poliitikat ei tehta taevatähtede järgi. Aga need võivad meile meenutada iga poliitiku, iga erakonna missiooni:

per aspera ad astra, läbi raskuste tähtede poole.

Kuni meil on silme ees oma programmiline põhieesmärk – „eesti rahva turvaline elu Eestis ja maailma rahvaste hulgas“ –, kuni me sellest ei tagane ega tee kompromisse, kuni me ei vaheta – piibli keeli öeldult – oma esmasünniõigust läätseleeme vastu – seni me tohime edasi kanda Eesti Keskerakonna nime.

Seisame Eesti eest, seisame Keskerakonna eest!

Kunagi annab ajalugu nime ka meie tänasele kongressile. Ma tahaksin, et seda ei hakataks nimetama lõhenemiskongressiks. Ma tahaksin, et seda hakataks nimetama ühtekoondumiskongressiks. Ainult nii me võidame. Ja 20 aasta tagused 20. augusti sündmused on meile juba näidanud:

MEIE VÕIDAME NIIKUINI!

ELAGU KESKERAKOND!